

TA'LIM MENEJMENTIDA RAQAMLI PLATFORMALARNING INTEGRATSIYALASHGAN BOSHQARUV MODELII

Ibragimova Go'zal Abdullaazizovna

Toshkent viloyati, Qibray tumani
2- sonli Umumiy o'rta ta'lim maktab direktori

O'zbekistonda ta'lim tizimini raqamlashtirish so'nggi yillarda davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Maktabgacha, umumiy o'rta, professional va oliy ta'lim bosqichlarida turli axborot tizimlari va raqamli platformalar joriy etildi. Biroq amaliyot shuni ko'rsatmoqdaki, ushbu platformalarning aksariyati alohida-alohida faoliyat yuritadi. Natijada bir xil ma'lumotlar turli tizimlarga bir necha bor kiritiladi, statistik hisobotlarni shakllantirishda takroriy ishlar yuzaga keladi, boshqaruv qarorlari esa yagona ma'lumotlar bazasiga emas, tarqoq axborotlarga asoslanadi. Bugungi kunda ta'lim menejmentining eng dolzarb masalalaridan biri aynan raqamli platformalarni integratsiyalashgan boshqaruv modeli asosida rivojlantirish hisoblanadi. Integratsiyalashgan boshqaruv modeli deganda faqat platformalarni texnik jihatdan bog'lash emas, balki ularning ma'lumot almashish mexanizmlarini, boshqaruv indikatorlarini va tahliliy imkoniyatlarini yagona tizimga birlashtirish tushuniladi. Masalan, oliy ta'lim muassasasida HEMIS tizimida mavjud akademik ma'lumotlar, masofaviy ta'lim platformalari, elektron kutubxona, moliyaviy tizim va professor-o'qituvchilar faoliyatini baholash modullari o'zaro bog'langan taqdirdagina rahbariyat ta'lim sifati bo'yicha to'liq va ishonchli tasavvurga ega bo'ladi.

Bugungi amaliyotda asosiy muammo ma'lumotlarning ko'pligida emas, balki ulardan samarali foydalanish mexanizmining yetarli emasligidadir. Ko'plab ta'lim muassasalarida platformalar hisobot tayyorlash vositasi sifatida ishlatilmoqda. Aslida esa raqamli platformalar strategik boshqaruv instrumentiga aylanishi lozim. Buning uchun platformalar nafaqat ma'lumotlarni yig'ishi, balki ularni avtomatik tahlil qilishi, xavfli tendensiyalarni aniqlashi va rahbariyatga tavsiyalar berishi zarur. Masalan, integratsiyalashgan model orqali tizim talabani davomati pasayishi, fanlarni o'zlashtirish darajasi yomonlashishi yoki akademik qarzdorlik xavfi ortayotganini avtomatik aniqlashi mumkin. Shu bilan birga, o'qituvchining yuklamasi, talabalar fikri, ilmiy faoliyati va dars sifati yagona indikatorlar asosida baholanadi. Natijada boshqaruv qarorlari subyektiv fikrlar emas, balki real ma'lumotlar asosida qabul qilinadi. Bunday yondashuv data-driven management ya'ni ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv tamoyilining amaliy ifodasidir.

O'zbekiston sharoitida integratsiyalashgan boshqaruv modelini joriy etish uchun birinchi navbatda barcha ta'lim platformalarida yagona ma'lumot almashish standartlarini yaratish

zarur. Ikkinchidan, platformalarda shakllanayotgan ma'lumotlarni tahlil qiluvchi dashboard va analitik modullarni keng joriy etish lozim. Uchinchidan, sun'iy intellekt elementlarini qo'llash orqali ta'lim sifati, pedagoglar faoliyati va talabalar natijalarini prognoz qiluvchi tizimlarni ishlab chiqish maqsadga muvofiq. To'rtinchidan, barcha platformalarda axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish mexanizmlari xalqaro talablar asosida takomillashtirilishi kerak. Shu bilan birga, integratsiyalashgan boshqaruv modelining muvaffaqiyati faqat texnik yechimlarga bog'liq emas. Ta'lim muassasalari rahbarlari va pedagoglarining raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish, ma'lumotlar bilan ishlash madaniyatini shakllantirish ham muhim omil hisoblanadi. Chunki zamonaviy ta'lim menejeri faqat administrator emas, balki ma'lumotlarni tahlil qila oladigan va ular asosida strategik qarorlar qabul qiladigan lider bo'lishi talab etiladi.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekiston ta'lim tizimida keyingi bosqichdagi raqamlashtirishning asosiy vazifasi yangi platformalar yaratish emas, balki mavjud platformalarni yagona integratsiyalashgan boshqaruv modeliga birlashtirishdir. Ana shundagina raqamli texnologiyalar hisobot yuritish vositasidan strategik boshqaruv mexanizmiga aylanadi. Bu esa ta'lim sifati, boshqaruv samaradorligi va resurslardan oqilona foydalanishni ta'minlash bilan birga, mamlakat ta'lim tizimining xalqaro raqobatbardoshligini ham oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Oliy ta'limda raqamli platformalardan foydalanish bo'yicha metodik tavsiyalar. – T.:O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, 2021.
2. Raxmonqulova, Z. Virtual laboratoriyalar va elektron resurslarning didaktik afzalliklari. – Toshkent, 2021.
3. Raxmonov, I. Oliy ta'limda raqamli ta'lim platformalarida foydalanishning didaktik imkoniyatlari. "Ta'lim va taraqqiyot ilmiy-uslubiy jurnali. 2025-yil 4-son. 351-357
4. Abduqodirov, A. Moodle, Google Classroom va Edmodo platformalarini solishtirish. – Toshkent, 2022